

Maa

Kolumbia

Hae

Maa: Kolumbia

, , 28.11.2016 – 27.02.2017

Maa: Kolumbia

Kaupunki:

Vaihtoaika: 28.11.2016 – 27.02.2017

Vaihto-ohjelma: Oma järjestely/harjoittelu

Yliopisto:

Päätin lähteä harjoitteluun Kolumbiaan, koska olin käynyt maassa puolitoista vuotta aiemmin ja maa ja sen historia, nykytilanne sekä kulttuurien ja luonnon moninaisuus kiinnostavat minua kovasti. Löysin harjoittelupaikan Ruotsissa asuvan suomalaisen ystäväni kautta. Ystäväni tapasi Ruotsissa sattumalta siellä asuvan kolumbialaisen, joka työskentelee ruotsalaisessa järjestössä nimeltä Multicultural. Multiculturalilla on Ruotsin lisäksi muutamia projekteja Kolumbian isoimmissa kaupungeissa. Nämä projektit keskittyvät lapsiin ja koulutukseen; esimerkiksi Bogotassa järjestöllä on kerran viikossa toimiva jalkapallokoulu. Nyt järjestö oli kuitenkin perustamassa uutta projektia Karibianmeren rannalla sijaitsevaan kylään nimeltä Palomino, joka keskittyisi alueella asuvan kogui-alkuperäiskansan parissa työskentelyyn. Projektisuunnitelma oli vielä aika suurpiirteinen hakiessani siihen harjoitteluun, mutta Ruotsissa asuva koordinaattori kertoi, että pääsisin työskentelemään esimerkiksi koguien ihmisoikeuksien ja ihmisoikeuskasvatuksen parissa. Tämä kuulosti ihmisoikeustausantropologin korvaan oikein hyvältä, ja myös matkaan mukaan lähtevä Tampereen yliopistossa opiskeleva poikaystäväni päätti hakea samaan harjoitteluun.

Pääsimme molemmat vaivatta harjoitteluun, joka siis ei ollut palkallinen, mutta johon saimme onneksi yliopistolta matka-apurahaa. Palomino-projekti ja harjoittelu kuitenkin alkoi vasta marraskuun lopussa, ja me saavuimme Kolumbiaan jo syyskuussa. Päätimme matkailla ja käydä tuttujuu luona vierailulla ympäröivissä maissa ennen harjoittelun alkua. Ennen marraskuuta saimme Ruotsissa asuvalta koordinaattoriltamme hieman lisätietoja harjoittelusta. Kuulimme esimerkiksi, että kogui-yhteisölle, jonka parissa tulisimme työskentelemään, oli kerrottu meidän tulostamme, ja he olivat kuulemma "hyväksyneet" meidät työskentelemään kanssaan. Meille kerrottiin, että jotkut kogueista toivoivat, että auttaisimme heitä esimerkiksi englannin oppimisessa ja kestävän turismin kehittämisessä heidän alueellaan. Lisäksi Ruotsin-koordinaattori kertoi, että meillä tulisi olemaan tukenamme Palominossa asuva kolumbialainen pariskunta, jonka omistamassa pienessä hostellissa tulisimme asumaan harjoittelun ajan. Meidän tulisi kuitenkin maksaa majoittumisemme, kuten oli jo ennen harjoitteluun hakua käynyt selväksi - Multiculturalilla kun ei ole erityisen suurta budjettia.

Harjoittelu alkoi marraskuun lopussa järjestön järjestämällä neljän päivän valmentavalla kurssilla, joka keskittyi Kolumbian ihmisoikeustilanteeseen ja konfliktin historiaan. Kurssin opettajina toimivat kaksi Multiculturalin toiminnassa mukana olevaa kolumbialaista. Kurssi oli oikein mielenkiintoinen ja opimme paljon uuttakin. Kurssin aikana koordinaattoripariskunta, jonka hostellissa tulisimme asumaan Palominossa, oli sattumalta

Bogotassa. He olivat tulleet kaupunkiin tuomaan erästä iäkstä kogui-tietäjää lääkäriin, koska tällä oli nilkassaan omituisen näköinen iso haava, ja häntä ei oltu suostuttu hoitamaan Palominon terveystieteiden keskuksessa. Myöhemmin opimme, että tämä johtui siitä, että tietäjävanhus oli huonoissa väleissä yhteisönsä korruptoituneen johtajan kanssa. Majoituimme koordinaattorinaisen Bogotassa asuvan äidin luona kurssin ajan, ja myös kogui-vanhus majoittui samassa talossa. Tutustuimme herttaiseen vanhukseen päivien aikana, vaikka hän ei puhunutkaan kovin hyvin espanjaa. Hän käyttää perinteistä valkoista kogui-asua ja kantaa mukanaan kaikkialle pussillista koka-lehtiä ja perinteistä poporoa, eräänlaista astiaa, jossa kogui-miehet säilyttävät murskatuista simpukoista tehtyä jauhetta, jota laitetaan suuhun koka-lehtiä jauhettaessa.

Viivymme Bogotassa vielä reilun viikon kurssin jälkeen, koska koordinaattoripariskunnallamme oli paljon tehtävää kaupungissa ennen paluuta rannikolle. Eräänä päivänä Bogotassa kuulumme, että Palominon lähettyville oli saapunut ylempänä Sierra Nevada -vuorella asuva kogui-perhe, joka oli ilmeisesti sairastunut tuberkuloosiin. Perheen iäkkäät isovanhemmat olivat menehtyneet pitkällä matkalla alas kylään, ja muutkin olivat huonossa kunnossa. Menimme koordinaattoripariskunnan ja iäkkään kogui-tietäjän kanssa Kolumbian valtion alkuperäiskansojen oikeuksiin keskittyvän elimen (ONIC) toimistolle pyytämään, että he auttaisivat sairastuneita kogueja pääsemään hoitoon. Eräs toimiston intiaanitaustaisista työntekijöistä onnistuikin lähettämään apua paikalle, ja koguit pääsivät sairaalaan.

Me pääsimme viimein lähtemään Palominoon parin viikon Bogotassa oleilun jälkeen. Matka autolla rannikolle kesti kaksi päivää. Perille päästyämme kuitenkin selvisi, että koordinaattoripariskunnan talon kattoremontti oli yhä kesken. Asuimme ensimmäisen viikon talon omistajan omistamassa hostellissa, onneksi ilmaiseksi. Koordinaattoripariskunnalla oli paljon puuhaa, joten emme päässeet heti varsinaisen projektin pariin. Jo Bogotassa oli myös alkanut käydä ilmi, että pariskunnalla oli varsin erilainen käsitys siitä, mitä tulimme tekemään harjoittelun aikana. Pariskunta ajatteli, että tulimme työskentelemään toisen rannikkokylän, Rio Anchon, lasten parissa. He olivat ajatelleet, että pitäisimme kylän lapsille muun muassa englannin kielen tunteja ja kierrätyspajoja. Heidän mukaansa koguien kanssa työskenteleminen on "vaikeaa", vaikka he tuntevatkin henkilökohtaisesti monia kylässä tai sen läheisyydessä asuvia kogueja. Emme olleet järin innoissamme lasten opettamisesta, koska se ei mitenkään vastaa koulutustamme tai odotuksiamme. Ajattelimme kuitenkin, että voisimme aloittaa lasten opettamisesta, ja katsoa, pääsisimmekö myöhemmin tekemään jotain muuta.

Pian kuitenkin kävi ilmi, että lasten opettamiseenkaan liittyvää projektia ei vielä ollut olemassa. Kävimme ennen joulua kerran Rio Anchon kylässä, jossa kyllä oli pariskunnalle tuttuja lapsia, mutta ei esimerkiksi minkäänlaisia opetustiloja tai -materiaaleja. Pariskunnan ajatuksena oli, että Multicultural-järjestö avustaisi rahallisesti projektin toteuttamisessa. Budjettiehdotusta ei kuitenkaan oltu vielä edes tehty, eikä konkreettista suunnitelmaa oppituntien toteuttamisesta. Aloimme tehdä budjettiehdotusta ja jonkinlaista suunnitelmaa poikaystäväni kanssa, mutta osoittautui hyvin vaikeaksi keskustella pariskunnan kanssa suunnitelmasta. Pariskunnalla oli pienimuotoisen hostellinsa lisäksi hampurilaiskoju, ja koska joulutammikuu on vilkkainta turistisesonkia Palominossa, he olivat hyvin kiireisiä. Lisäksi heillä oli keskenään hyvin erilaisia näkemyksiä projektisuunnitelmasta, mikä johti riitoihin. Saimme lopulta jonkinlaisen suunnitelman valmiiksi juuri ennen joulua, mutta saimme kuulla, että budjetin saamisessa meni vähintään kuukausi. Lisäksi suunnitelma oli edelleen hyvin suurpiirteinen, ja sitä pitäisi tarkentaa. Varsinaista opetusaikaa siis jäisi lopulta ehkä kuukausi ennen harjoittelun loppua helmikuun lopussa. Lisäksi pariskunta ei ehtinyt tulla kanssamme Rio Anchoon, jotta he olisivat voineet esitellä meille kylää ja sen lapsia. Joka päivä kylään menemisestä puhuttiin, mutta se ei koskaan toteutunut. Olimme hyvin turhautuneita ja pettyneitä.

Positiivista kuitenkin oli, että tänä aikana ehdimme tutustua moneen koguiin, jotka ovat pariskunnan tuttuja ja vierailivat usein talossa. Bogotassa tapaamamme kogui-tietäjäkin asui kylässä, ja vietimme aikaa hänen kanssaan. Muiden mielenkiintoisten juttujen lisäksi kuulumme monilta Palominossa tai sen lähellä asuvilta kogueilta tarinoita heidän korruptoituneesta johtajastaan, jonka vuoksi monet kogueista olivat lähteneet yhteisöstään vuorilla.

Uudenvuoden tienoilla keksimme, että voisimme tehdä koguien kanssa oman pienen projektimme keräämällä nauhalle koguien lausuntoja johtajastaan. Kogui-tuttumme suhtautuivat ajatukseen positiivisesti. Puhuimme asiasta myös "koordinaattoripariskunnan" ja Ruotsin-koordinaattorimme kanssa, ja kaikki pitivät ideaa hyvänä. Laadimme tiiviin tutkimussuunnitelman ja budjettiehdotuksen, jonka Multicultural hyväksyi. (Tosin budjetti lopulta saapui tililleni vasta lähdeytämme Palominosta.) Aloimme tehdä nauhoitettuja haastatteluita jo tuttujen koguien kanssa, ja he esittelivät meidät myös joillekin muille kogueille, joita pääsimme haastattelemaan. Myös koordinaattoripariskunnasta oli suurta apua haastateltavien löytämisessä ja joskus myös haastattelujen fasilitoinnissa - emme olisi varmasti saaneet haastattelumateriaalia näin nopeasti, emmekä ehkä ollenkaan, ilman heidän kontaktejaan.

Haastattelimme kogueja enimmäkseen heidän kodeissaan Palominossa ja sen lähetyvillä, ja veimme mukamme aina lahjaksi kassillisia ruokaa. Eräs tutuimmista kogueista käveli myös erään perheen luo ylemmäksi vuorille, ja toi sieltä haastateltavaksi perheen. Hän myös tulkkasi haastattelun, sillä perhe ei puhunut espanjaa. Olisimme halunneet mennä itse kauempana asuvan perheen luo, mutta kogui-tuttumme arveli, että tämä ei olisi turvallista, koska tieto meistä saattaisi kantautua helposti korruptoituneen johtajan korviin. Saimme lopulta kokoon 12 ihmisen tarinat johtajasta. Koguien johtaja, cabildo, saa valtiolta rahoitusta, joka on tarkoitettu koko kogui-yhteisön hyväksi. Haastateltaviemme mukaan cabildo on kuitenkin käyttänyt rahoja lähinnä omiin tarkoituksiinsa, ja pakottaa yhteisön jäseniä työskentelemään hänelle ilmaiseksi. Näimme itsekin yhden cabildon suurista maataloista, ja näimme hänet kerran Palominon kylässä citymaasturinsa ratissa. Harjoittelumme aikana yhden haastateltavamme perheen luo myös tuli cabildon "poliiseja", jotka yrittivät pakottaa perheen miehet tulemaan kylään työskentelemään cabildon rakennusprojektissa. Perheenjäsenet onnistuivat pakenemaan, ja osa heistä majoittui talossamme muutaman päivän piileskelläkseen pakkovärväjiltä. Osa budjetistamme meni heidän ruokiinsa, sillä heillä itsellään ei ollut rahaa.

Lopulta harjoittelusta tuli siis alkukankeuksien jälkeen erittäin kiinnostava ja antropologisesti antoisa kokemus. Harjoittelussa oli erittäin paljon hyötyä opinnoistani ja erityisesti tutkimuskokemuksesta. Haaveilen tutkimustyöstä myös valmistumisen jälkeen, joten tästä harjoittelukokemuksesta on toivottavasti vielä hyötyä tulevaisuudessa. Sain kokemuksesta myös lisää rohkeutta; kokemus opetti, että pettymyksistä ei kannata lannistua, vaan kannattaa etsiä aktiivisesti itseä kiinnostavia ja tärkeitä elementtejä harjoittelu- tai muista ympäristöistä. Tällä hetkellä kirjoitamme poikaystäväni kanssa tutkimuksestamme yhdessä Multiculturalille raporttia, joka valmistunee vielä ennen kesää. Raportin valmistumisen jälkeen tarkoituksena on myös miettiä Multiculturalin edustajien ja Palominon pariskunnan kanssa, miten voisimme toimia koguien tilanteen muuttamiseksi. Tulen varmasti vielä myös palaamaan kauniiseen Palominon kylään tulevaisuudessa. Olen kiitollinen, että Tampereen yliopisto osaltaan mahdollisti tämän unohtumattoman harjoittelukokemuksen.